

Nr 272.

Av herr Gezelius m.fl., om viss ändring av 15 § förordningen den 21 december 1945 om nöjesskatt (nr 823).

Idrottens stora betydelse för ett folk börjar nu bli allmänt omvittnad. Den utgör icke blott en mäktig faktor för den fysiska fostran, utan dess verkningar sträcker sig vida längre. Inom och genom idrotten skapas inte minst samhörighetskänsla och laganda, ansvarskänsla, förståelse för andra folk och människor m. m. Idrotten utgör vidare en behöblig avkoppling från den hets som på många håll alltmer utbreder sig, den är över huvud taget en nödvändig ingrediens i vår moderna tid. Det är därför naturligt att det allmänna börjat giva idrotten stöd i olika former. I många länder läggs stora belopp ned på idrottsanläggningar av olika slag, liksom till idrottens administration och till avlönande av tränare. Även i Sverige anslår staten och kommunerna bidrag, men vårt land ligger i detta avseende långt efter flertalet andra länder.

I ett särskilt hänseende torde Sverige befinna sig i en ren undantagsställning — en icke obetydlig del av anslagen till idrotten tas tillbaka i form av nöjesskatt på idrottstävlingar. Något liknande förekommer veterligt icke på annat håll, i varje fall icke i något av våra nordiska grannländer.

Vid föregående års riksdag hemställdes i motioner, att tävlingar och uppvisningar i idrott eller gymnastik, som anordnas av förening vars ändamål är att främja icke professionell idrott eller gymnastik, skulle fritagas från nöjesskatt för dessa tävlingar och uppvisningar. Bevillningsutskottet sammanförde i sitt betänkande denna fråga med en i en annan motion väckt fråga om skattebefrielse för bl. a. vissa teater- och musikföreställningar. Utskottet fann det icke möjligt att inom ramen för nöjesskattens nuvarande konstruktion tillgodose dessa önskemål och menade att ett bifall till vår motion skulle kräva en genomgripande översyn av grunderna för nöjesskatten. Utskottet fäste även avseende vid att 1952 års riksdag i skrivelse till Kungl. Maj:t anhållit om en översyn i visst hänseende av 15 § nöjesskatteförordningen.

Vår uppfattning är alltså att idrotten helt borde befrias från nöjesskatt, vad angår intäkterna från tävlingar och uppvisningar som anordnas av icke professionella föreningar. Idrottssammanslutningarna intar nämligen i detta avseende en särställning. Anordnande av och deltagande i idrottstävlingar är nämligen ett direkt och oskiljaktigt led i den ideella verksamheten och utgör dessutom idrottens mäktigaste propagandamedel. Med hänsyn härtill synes det oss fullt befogat att man för den icke professionella idrottens del gör ett avsteg från de principer man i övrigt tillämpar. Att märka är att

en av en idrottsförening anordnad ren nöjeställning, som t. ex. en dans-, kabaré- eller varietéföreställning, därigenom i vanlig ordning skulle nöjesbeskattas.

Då emellertid vår hemställan till 1953 års riksdag icke vann bifall, vill vi denna gång taga upp en begränsad del av problemet. Ideella organisationer av olika slag åtnjuter för närvarande befrielse från nöjesskatt på ett belopp upp till 500 kronor. Eftersom nöjesskatten i ifrågavarande fall är 15 procent, motsvarar skattelättnaden ett belopp av 75 kronor. Denna bestämmelse infördes genom beslut av 1945 års riksdag. Departementschefen hade i sin proposition (nr 344) föreslagit, att när det gällde uppvisning eller tävling i icke professionell idrott eller gymnastik befrielse skulle åtnjutas för varje tillställning från den del av nöjesskatten som belöpte å ett sammanlagt belopp av 2 000 kronor. Han anförde härutinnan bl. a. följande (s. 300):

”Jämväl i ett annat hänseende synes det lämpligt att vidtaga en jämkning i den föreslagna principen för uttagande av nöjesskatt, nämligen såvitt angår uppvisningar och tävlingar i icke professionell idrott och gymnastik. Vid flertalet dylika uppvisningar och tävlingar är avgiften förhållandevis låg och publiken ganska fåtalig, varför nöjesskatten för varje särskild tillställning i regel uppgår till endast ett mindre belopp. Ifrågavarande uppvisningar och tävlingar intaga därjämte en särställning i så måtto, att desamma i stor utsträckning möjliggöras genom frivilligt, oavlönat arbete inom idrottsrörelsen samt syfta till att främja denna rörelse. Med hänsyn härtill och i syfte att jämväl förenkla kontrollen över uttagandet av nöjesskatt för tillställningar av förevarande slag tillstyrker jag, att befrielse medges för nöjesskatt för uppvisning eller tävling i icke professionell idrott eller gymnastik med belopp motsvarande skatten för inträdesavgifter och andra därmed likställda avgifter intill 2 000 kronor för varje särskild tillställning.”

Riksdagen beslöt emellertid å ena sidan att nöjesskattebefrielse skulle få åtnjutas av alla ideella föreningar, å andra sidan att beloppet för skattefrihet skulle sänkas till 500 kronor.

Sedan 1945 har penningvärdet undergått en mycket stark försämring. Det från nöjesskatt undantagna beloppet är därför reellt sett avsevärt lägre nu än 1945. Redan av denna anledning borde en höjning av beloppet vara ofrånkomlig. För vår del anser vi, att det även av andra skäl bör företagas en höjning. Vi har ovan pekat på den särställning, i vilken idrotten i vissa sammanhang står. Ytterligare må framhållas, att idrottsföreningarna torde vara de enda ideella organisationer som har sådana arrangemang att nöjesskatten blir verkligt betungande. Tävlingsverksamheten kan normalt icke bedrivas utan betydande kostnader, såsom för planhyror, resor och traktamenten för egna och andra föreningars idrottsmän, materiel m. m. I förhållande till intäkterna är dessa omkostnader ofta mycket stora. Eftersom nöjesskatt utgår å bruttopriset är det icke ovanligt att nöjesskatt uttages, även om tävlingarna

icke lämnat någon som helst vinst. Det är särskilt de mindre föreningarna som i sådana sammanhang blir hårt drabbade.

För andra ideella organisationer ligger omkostnaderna på en helt annan och lägre nivå, och dessa har därför icke samma ekonomiska problem att brottas med som idrottsföreningarna.

Ett högre avdragsgillt belopp för idrottsföreningarna än för andra ideella organisationer är följaktligen motiverat. Vi vill därför på nytt föra fram det förslag departementschefen framlade 1945 om ett avdragsgillt belopp å 2 000 kronor. På grund av inflationen är ju detta belopp nu reellt sett lägre än då det förslaget tidigare framlades.

Under återopande av vad ovan anförts hemställer vi,
att riksdagen måtte antaga följande

Förslag

till

Förordning om ändring av 15 § förordningen den 21 december 1945 om nöjesskatt (nr 823).

Häri genom förordnas, att 15 § förordningen den 21 december 1945 om nöjesskatt (nr 823), skall erhålla följande ändrade lydelse.

15 §.

Denna organisation, — — — organisationens syfte.

I fråga om uppvisning eller tävling av icke professionell idrott eller gymnastik åtnjutes för varje tillställning befrielse från den del av nöjesskatten, som belöper å ett sammanlagt belopp av 2 000 kronor.

Folketshusförening eller — — — stycke sägs.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1954.

Stockholm den 27 januari 1954.

Birger Gezelius.

N. Stenberg.

*Per Persson,
Norrby.*

Ingemar Andersson.
